# De Unionibus Ecclesiarum ⁊ beneficioꝝ Tractatus mire utilis Caccialupi iurisc. eximij.

# IOANNIS BAPTISTAE CACCIALVPI

Iureconsulti Celeberrimi de Vnionibus tractatus admodum vtilis.

VT materia Vnionum plenissime & ordinate habeatur: illa distinguitur in decem membra / siue decem articulos principales.
In primo tractabitur: quid sit vnio.
In secundo: quotuplex sit vnio.
In tertio: quis possit vnire.
In quarto: quæ beneficia possint vniri.
In quinto: ex quibus causis possit fieri vnio.
In sexto: qualiter debeat fieri vnio.
In septimo: qualiter probetur vnio.
In octauo: quis sit effectus vnionis.
In nono: quis possit soluere vnionē: & qualiter soluatur vnio.
In decimo: quis sit effectus solutionis vnionis.

## Primus Articulus.

vnionis diff.

CIrca primum: dum quęritur quid sit vnio: Doctores nullibi tangunt: quod legerim. Sed potest iudicio meo ita describi. Vnio est cōiunctio siue congregatio duarum aut pluriū Ecclesiaꝝ/vel per viam subiectionis/vel per viam æqualitatis/aut accessionis/seu erectionis quo ad spiritualia vel tēporalia/vel quo ad vtrūq₃: quandoque quo ad ecclesias tantum / quandoq₃ quo ad Prælatos/ quādoq₃ quo ad vtrosq₃. Quare autē prædicta verba singulariter ponātur in dicta descriptione: satis clare colligitur ex his / quæ dicā infra/maxime in. ii. articulo principali. Debes etiā scire: quod vnio vnis & vno vnas idē importāt quod cōgregare/cōmunicare/seu coniūgere: & ex duobus seu pluribus cōgregatis/siue coniunctis vnū efficere secūdum Grāmaticos: & descendūt a verbo vnus: & inde venit vnitas/ & vnio/quod est nomen.

## Articulus Secundus.

CIrca secundū principalē articulū / videlicet quotuplex sit vnio: glo. in. c. i. ext. Ne sed. vacan. & glo. 16. q. i. c. Et tēporis qualitas. ponunt tres species vnionis. Sed Host. in. d. c. i & in summa in. tt. Ne sed. vacā. §. fi. quē cōmuniter sequūtur doct. maxime moderniores: dicit quod quinq₃ modis

fit vnio: vno modo vt spiritualia tantũ cõmunicetur: & hoc modo multę ecclesiæ Cathedrales/ & multa monasteria sunt vnita ¶ Secundo modo p viã subiectionis/ cũ vna ecclesia subiicitur alteri in tẽporalibus & spiritualibus: adeo quod vna sit mater/ & altera filia. ext. Quod. met. cau. c. Cũ dilectus ¶ Tertio modo vt neutra alteri subiiciatur: sed quælibet in suo statu & honore remaneat. Et ideo si ante vnionẽ erat Cathedralis/ vel Episcopalis: etiã post vnionem remanebit Cathedralis vel Episcopalis: nec canonici vnius ecclesiæ fiũt canonici alterius. Nec etiã canonici vnius ecclesiæ vocabũtur ad dispositionẽ canonicoꝝ alterius eccl. nec res alterutrius aliquo modo cõfundẽtur. vnus tamen erit Episcopus duaꝝ ecclesiaꝝ & ab omnibus cõmuniter eligitur in loco/ de quo in vnione cõuentũ est: vel deferent sibi morem. arg. c. pastoralis. ext. de rescrip. de quo tamẽ latius dicam in nono articulo principali. & sic hæc vnio fit solum quo ad Prælatos/ vt idẽ sit prelatus vtriusq; ecclesię ¶ Quarto modo fit vnio/ vt vnũ sit collegiũ vtriusq; ecclesiæ / quo ad spiritualia & tẽporalia: ita quod ille qui est canonicus in vna ecclesia / etiã sit canonicus in alia: & quilibet retineat suũ honorẽ: & sic diuersis subsunt Metropolitanis: Papa gratificauerit cui voluerit. & regitur talis ecclesia cõsuetudinibus & priuilegiis: quæ in alterutra meliora potuerĩt reperiri. arg. xii. dist. c. Nouit. & de pœnit. dist. i. c. Medicina. §. medicamẽtũ & 32. q. 1. c. nõ est culpandus. Simile videmus in duabus actionibus simul iũctis seu vnitis / quando vnita retinet / quod fauorabilius erat in alterutra. C. de rei vxo acti. l. i. primo respõso & in. §. Sed si nõ ignoramus. sic etiã legata & fidei cõmissa vnita fuerũt: vt quid melius & humanius/ seu fauorabilius erat in alterutris/ illud etiam vnitũ retineret. C. eo. de leg. l. 2. ante finẽ secũdum. Host. & ad de quę dicã latius in viii. artic. prĩcipali ¶ Quinto modo fit vnio cum vna ecclesia erigitur in cathedralẽ: ita quod idẽ sit episcopus vtriusq; secundũ formã. c. i. Ne sed. vacan. & de hac infra.

Articulus Tertius.

CIrca tertium articulũ de causa efficiente / videlicet quis possit vnire: primo qritur: an Papa possit vnire. sed breuiter dic: quod indubitatũ est/ quod papa omnes ecclesias/ & omnia bñficia minora & maiora & episcopatus potest vnire per omnes vnionis species: vt in. c.

sicut vnire.in prin.ext.de excess.prælat.16.q.1.c. Et tēporis quali-tas.&.§.Sicut duo.&.c.quod translationē.de off.deleg. Et hoc est clarū: quia quo ad beneficia/ ipse habet plenā & absolutam potestatē: vt in.c.proposuit.ext.de concess.præben.& in.c.de-testanda.eo.tit.li.vi.cū similibus. ¶ Secundo quæro vtrum lega-tus de latere possit vnire ecclesias existen.ī legatione sua: circa istam.q.variæ sunt opiniones doctorum. Innoc.in.c.fi.ext.de cō-fir.vtil.vel inutil.ponit duas opiniones.prima est quod nō pos-sit in præiudiciū diocesani: sed si facit vnionem: illa valebit in p̄iudiciū ecclesię vnitæ. Poterit enim ecclesia cui facta est vnio/ seu cōcessio/exigere rationē de tēporalibus ab ecclesia vnita.& illā etiam quandoq; visitare:& in illa iurisdictionē exercere: nō tamen p̄iudicando iuribus diocesani/ quoniā vnione non ob-stante vtitur diocesanus iure suo.& sic intelligas.d.c.fi. Secūda opinio est Innoc.quam dicit sibi plus placere: vt legatus nullo modo possit cōcedere seu vnire. Host.etiam in.d.c.fi. de cōfir. vtil. vel inutil. tenet quod nō possit per illū tex. & tenuit etiam Ab.dicens quod non potest vnā ecclesiam alteri subiicere: vel perpetuā donationē facere: licet possit cōferre beneficiū vacā-ti est legatus de latere: vt est in.c.i.de off.leg.li.vi. facit etiā qd tradit glo.in.c.fi.de hæret.eo. li. vbi dicit quod legatus etiā de latere nō potest cōmittere causam inuitis partibus: vt cogno-scatur sine strepitu & figura iudicii/quia contra ius. vt not. c.i. ext.de lit.contest. facit quod habetur in.c.fi.ext. de off. Archip. Idem etiā in effectu videtur velle Specul.in tit.de leg. §. Nunc ostendēdum.ver.xi.&. 57. vbi concludit pro regula quod lega-tus etiā de latere non possit facere in p̄iudiciū alterius:& sic nō potest dare de iure vnius alteri: quia solus papa hoc potest: scili-cet priuare aliquē iure suo. allegat quod habetur.23.q.8.c. Cō-munior.&.c.sequen. Sed Io.And.in addit. ad.d.ver.57.tenet quod possit dare de iure vnius alteri/eo casu/ quo posset Epūs: videlicet legitima causa subsistente iuxta ea/quæ not.in.c.Cō-stitutus. ext.de relig.domib.cū suis remissionibus. Aduerte ta-men quod idem Specul.in.§.nunc ostendendum.vers.5. dicit quod legatus de latere potest vnire eccl. inferiores sicut epūs: dummodo talis vnio nō extēdatur in p̄iuditium diocesani. per c.Ne sed. vacan. Et videt cōcordare cū prima opinione Inno. quinimmo plus dicit Io. And.in additione ad.d.vers. 5.quod

legatus potest etiã eccl. subiectã Epo iusta causa subsistẽ. vnire ecclesiæ cathedrali/ non tamẽ erigendo illã in cathedralem/ sed applicando ipsam mensæ cathedrali: de qua vnione loquitur clemen. fi. de re. ecc. non alien. & vnio dicta fiet sine pĩudicio rectoris: & ideo nõ est necesse illum vocare. vt. d. clem. fi. Illo vero mortuo: reget Eps illam per vicariũ ppetuũ: cui assignabit de redditibus cõgruã portionẽ. iuxta not. ĩ cl. i. de iurepatr. Et sic videtur velle quod Legatus possit vnire. & idẽ videt voluisse idem Specul. in. d. §. Nũc ostendẽdum. vers. præmissa autem omnia ibi vnde circa. vbi cõcludit quod Legatus in prouincia sibi cõmissa illa potest exercere / quæ potest quilibet ordinarius/ siue sit Abbas siue Episcopus/ siue Archiepiscopus/ vel Patriarcha/ nisi in casibus in quibus reperiretur expressum quod Patriarcha / vel alius qui haberet maiorẽ potestatẽ secundum quod reperitur in aliquibus casibus. Facit quod habetur in. c. i. & c. vlt. de off. leg. Et istã partem tenẽt etiam domini de Rota in deci. 55. secundũ aliquos. alii habent decisionẽ. cxi. & respondẽt ad tex. in. d. c. fi. de confir. vtil. vel inutil. quod ideo ibi non valet: quia ibi fiebat cõcedendo plenariã exẽptionẽ cũ fieret ecclesiæ exẽptæ per quã nimiũ prĩudicaretur ordinariis quod non cõtingit in aliis: licet per illam auferatur collatio ordinario: & sic videtur restare cõclusio quod potest etiã collegiatam vnire & subiicere alteri dũmodo nõ vellet ipsam plenarie a iurisdictione & potestate ordinarii subtrahere. Sed Frede. de Senis in cons. 190. tenuit contrarium: videlicet quod Legatus etiam de latere nõ possit ecclesiã nec collegiatam/ nec simplicem/ alteri vnire: dũmodo in illa episcopus vel alius habeat ius conferendi. Et similiter tenuit quod non posset alterare statũ ecclesiæ: vtputa si vellet ecclesiã/ in qua est collegium clericorũ secularium: cõstituere religiosum/ & conuentum religiosorum secundum formam. c. Ad audientiã. ext. de eccl. ædifi. Et quod non potest dare auctoritatem plebanis inuitis canonicis vt permutent suas prebendas: quia qui nõ potest conferre: non potest præstare auctoritatem permutationi veræ. not. in c. vnico de. rer. pmut. li. vi. Allegat. etiã not. per Io. And. &. Archid. in c. fi. de off. leg. li. vi. & quod not. Specul. in. tit. de. leg. §. Nunc autem tractemus. vers. penult. vbi dicit quod Legatus non potest supprimere/ nec dignitates: nec fructus beneficii concede-

re Ep̄o ad tēpus, de quo p Io. And. in. c. si ꝑpter tua. de rescr. li. vi. & p p̄dicta cōcludit quod etiā simplicē ecclesiā nō potest vni re alteri ecclesiæ si p vnionē auferᵗ ius cōferēdi ordinario / vel alteri inferiori: qꝛ nō est cōcessum legato aliena iura in ꝑpetuū p̄iudiciū turbare seu tollere. Facit quod not. ī. c. nobis ext. de iure patr. licet ad tēpus possit cōferendo bn̄ficium in titulū iuxta not. ī. c. i. de off. leg. li. vi. Et sic cōcludit quod legatus potest illa q̄ potest Ep̄s quo ad p̄iudiciū suiipsius, sed non quo ad præiudicium alterius. Nec est absurdū secundum cū: quod Ep̄s aliquid possit quod nō possit legatus: qꝛ fauorabilior est potestas ordinarii q̄ legati. cle. ii. cū ibi not. de offi. ordinarii. facit quia Ep̄s nō potest alienari sine cōsensu capituli / cū cōsensu legati. vt in c. pe. ext. de his quæ fiūt a prælat. Item quia Ep̄s potest alienare cum cōsensu capituli. 12. q. 2. in fi. & in c. fine exceptione. vnde hoc nō potest legatus. & ad p̄dicta vide quod tradit Bart. in. l. ꝓhibere. §. Plane. ff. Quod vbi aut clam. vbi concludit legatū nō posse alienare rem spectantē ad Ro. Pont. & idem videᵗ velle de aliis bonis tēporalibus eccl. pro qua opinione facit aliud pulchrū dictū Specul. in tit. de leg. §. Nūc tractemus. ver. pen. vbi dicit quod legatus nō potest supprimere aliquā dignitatē in ecclesia qꝛ illud est solius Papæ vt in. d. c. cū accessissent. ext. de cōstitut. Lap. Abbas in cle. i. §. Si qs de statu reg. tenet quod legatus de latere possit vnire ecclesias subiectas religiosis volēs quod in hac vnione legatus habeat maiorē potestatē quā Epi: quia Epi tenētur requirere cōsensum Abbatis / quē nō tenetur requirere legatus de latere. facit extra. de offi. leg. c. dilectus & in. c. i. & ii. eo. ti. li. vi. de verb. sign. c. i. eo. li. D. Zabarella tenet primā opinionē Inno. quod legatus potest vnire sine p̄iudicio iuris ordinarii & dicit collegiū Papiense ita cōsuluisse: & se vidisse illud cōsiliū D. Antonii in. c. sicut vnire. ext. de exces. plat. & ī c. fi. ext. de cōfir vtil. vel inutil. sequiᵗ in effectu secundā opinionē Inno. q legatus nō possit: licet aliqualiter variauerit: tamen videᵗ residere cū opinione Fed. q. in effectu tenet opinionem Innoc. Io. de Imol. in d. c. fi. dicit quod posset defendi prima opinio Inno. per illum tex. a contrario sensu: & per ea quæ notantur per Specul. in. d. vers. præmissa. Nec obstat. c. penul. de offi. leg. li. vi. per quod mouetur Fed. vbi videtur probari quod de ecclesiis collegiatis nō potest legatus se intromittere.

quia illud procedit quādo vult ꝓuidere personæ/quo casu/nō potest etiam si collatio pertineat ad episcopum vt ibi not. glo. Sed in vnione nō consideratur vtilitas vel fauor personæ sed ecclesię/ideo illa facilius fieri potest. ꝑ qua opinione facit quod not.in c.ne aliqua.de priuil.li.vi.& in.c. fi. de rescrip.co.li. Et sic eadē ratione & multo fortius poterit vnire eccl. nō collegiatā suadēte vtilitate ecclesię:quo casu videt̄ quod possit derogari iuri alterius respectu potestatis cōferēdi sicut posset eps ꝑ id quod not.ī.c.cōstitutus.ext.de.relig.do.& qđ not. Io.And. in d.ver.57.ī ad.Spec.in.§.Nūc tractem⁹.nec obstat ꝙ not.glo. ī d.c.nobis.de iurepatr. qa ibi loquit̄ quādo erat patronus laicus/quo casu nō potest derogari iuri ipsius eo inuito etiā ꝑ legatū de latere nec etiā ꝑ epm.vt in.c.Cū dilectus de iure patr.16. q.7.c. decernimus. secus si est ꝑsona eccle.& competeret sibi ius ratione ecclesiæ/nō ratione patrimonii:per id quod not. in c.cū dilectus.& in.c.dilectus.de off.leg.& sic residet Io.de Imo. dñs Ab.Inno.in.d.c.fi.dicit/quod quæstio est satis dubia: dicit tamē finaliter/ quod aut loquimur in legato nō de latere: & tenet quod nō posset vnire/cū nō possit bñficia cōferre.vt.c.i.de offi.leg.li.vi.quia maius p̄iudiciū est in vnione q̄ in collatione. Si vero legatus est Cardinalis/dicit quod eccle. collegiatas nō potest vnire aut subiicere.per.d.c.pe.de offi.leg. li.vi. Si vero sint ecclesiæ non collegiatę videtur quod prima fronte nō possit vnire:nō obstāte quod potest conferre:quia minus præiudicium infertur. Item qa legatus Card.habeat collationē bñficiorū nō est ex iure legationis/ sed ex quodā speciali priuilegio / & ex quadā p̄rogatiua.d.c.i. de offi. leg. li. vi. ergo talis potestas tanq̄ extraordinaria & specialis debet restringi. vt arguit glo. singularis.ī cl.ii.de off.ord.licet ergo possit cōferre iure speciali:nō tamē debet posse venire ꝓpter graue p̄iudiciū diocesanorum. Sed ꝓ prima opinione facit tex.in.d.c.fi.qa papa ibi dānat collationē ex eo quod nō debet minui vel lædi ius diocesanorum. Videtur ergo loq iuxta terminos.c.ii.de reli. dom. Nā ibi patet:quod si papa ecclesiā vnius dioc. vnit eccl. alterius diocesis: ꝓpter hoc nōn præiudicatur iuri diocesani ecclesiæ vnitæ. Ita possumus dicere in. d. c.fi. videlicet quod licet collatio vel vnio fiat eccl. exemptę:nō debet propter hoc minui ius primi diocesani/respectu reuerentiæ vel similiū iuriū: & ideo non

valuit sibi quo ad praeiudiciū iurium diocesani. Et quod possit eam facere probatur: quia vnio fit ex necessaria causa. 10. q. 3. Vnio. & dicā infra in. vi. articulo pricipali. Cū ergo legatus habeat ordinariā iurisdictionē in loco / vt in. c. ii. de offi. leg. li. vi. videtur quod possit prouidere necessitatibus & vtilitatibus ecclesiarum: per hoc arg. videt idem dicendū in legato nō Cardinali: cuius contrariū tenuit. d. M. in prin. Sed magis est dubitandum de illo / finaliter concludit. d. M. quod prima opinio / quod nō possit: videtur aequior: sed secunda verior de subtilitate iuris. Aduerte tamen quia in contrariū fortiter obstat / quia in spectantibus ad commodū vel incommodū platoꝝ prouinciae perpetuū tenetur platus requirere consiliū capituli. vt extr. de his quae fi. a praelat. c. nouit. & c. quāto. Et dicam infra in vi. articulo principali. Idem in contrarium facit. c. fi. de maior. & obedi. & quod dixi post Innoc. in. c. fin. de off. leg. Vnde q̄stio per praedicta remanet satis dubia ¶ Tertio quaero: quid de Patriarchis & Primatibus. Sol. dic quod in ꝓpriis diocesibus & in ecclesiis sibi subiectis de iure communi possunt ipsi vnire & ea beneficia ex his causis sicut potest & quę potest Archiepiscopus in propria diocesi & Episcopus in sua: secundū quod statim dicam in. v. q. huius tertii arti. prin. Sed in diocesibus Archiepiscoporum sibi subiectoꝝ nō potest vnire sicut nec Archieps in diocesibus suffraganeorum: vt dicam in quaestione sequenti. ¶ Quarto quaero: quid de Archiepis? Sol. dic quod aut Archiepiscopus vult vnire beneficia in sua propria diocesi existentia: & tunc etiā potest vt Eps / de quo statim dicā in. q. seq. Quoniā Archieps tantā habet potestatē in diocesi sua quantā habet eps in ꝓpria: vt tradit Specul. in ti. de leg. §. Sunt quoq. ver. Archiepiscopus. vbi dicit / ꝙ illud potest Primas in sua diocesi: quod potest Archieps in propria. & illud potest Archieps in propria: quod potest Eps in sua. sed sicut nō potest Archieps in subditos suffraganeoꝝ suoꝝ: ita nō potest patriarcha in subditos suffraganeoꝝ. Licet enim primas possit exercere iurisdictionē cōtra Archiepōs sibi subditos: & Archiepus in suffraganeos sibi subiectos: non potest primas in subditos Archiepoꝝ: sicut nec Archieps in subditos suffraganeoꝝ. Vnde in hoc casu secūdū Spec. fallit illa regula. Si vinco vincentē te. &c. Aut vult vnire beneficia existentia in diocesi suffraganeoꝝ suoꝝ / & non potest:

sine consensu & voluntate eorum/ per ea quæ statim dicam: & est tex. hic/ qui assignat rationem in versic. Cum in diocesi.
¶Quinto quæro: quid de Episcopis? Sol. dic q regulariter Epi possunt vnire inferiores ecclesias diocesis suæ: vt in tex. nostro in.c. sicut vnire.&.xvi. q.i.§. Sicut duo.&.c. Tēporis qualitas. 21.q.i.c. Relatio. Nā in potestate Epi est qualiter ecclesiæ consistere debeāt.lxx.dist. c. sanctorum.x.q.i.c. decretū.&.c. regenda. Habet enim Eps magnā potestatē super statu ecclesiarum: & eas potest facere modo pauciores si plures sunt: & nequeāt de propriis redditibus sustētari. de consec. dist.i.c. omnes basilicæ. & etiā augmentare & diminuere numerū clericorum. de consti.c. ex parte a cōtrario sensu. de quo ibi dixi. de ver. sig.c.i. de istit.c. i.&.ii. de cōcess. pben. Ex parte. itē nouū psonatū ī eccl. facere: qui nunq ibi fuit.c. Olim. ext. de consuet. Arbitror tamē q nō potest vnire per omnē speciē vnionis: sed duntaxat p quatuor primas species/ quas dixi in pcedēti artic. Sed p quintā speciē vnionis nō poterit: quia ipse non potest erigere inferiorē ecclesiam in cathedrali. arg. not. in.c. quod trāslationē. ext. de offi. leg.& adde & declara secundū ea: quæ dicā in quarto seq. artic.
¶Sexto quæro: vtrū capitulū sede vacāte possit hanc vnionē facere. Sol. Lap.& post eū Zabatella & Io. de Imo. in. cl.i.§. Ad hæc alias.§. Si quis autē. de statu mon. tenet q sic: dūmodo nil depereat. de iure Epali. Facit quod not. de maior.& obed.c. Vnico. li.vi.& idē etiā notat Zaba. in simil. in cle. Vnica. de re. pmut.
¶Septimo quæro: vtrum inferiores plati ab Epo possint vnire? Sol. dic quod ecclesias non pleno iure subiectas ipsis inferioribus.& Abbas tenet quod nō possint vnire/ nec alterā alteri subiicere: cū hoc specialiter cōcedatur Epis.& idem tenet Inno.& cōmuniter doct. antiqui.&.d. An. in.c. inter. in glo. Sed qualiter. ext. de donat. Et tenet Inno.& Io. An. in verbo arduam. in c. Ad hæc. ext. de offi. archi. Idem etiā tenet Io. And. in. cle.i.§. Ad hæc. in glo. in vers. ordinarios. de statu mona. per ea/ quæ not. in cle. si vna. de reb. eccl. non alien.& in cle. Vnica de re. pmut.& sequūtur etiā Zenzel.& Guliel. in.d.§. Ad hæc, quod Abbas etiā exēptus non potest bona sua diuidere & vnire quis ad eū spectēt pleno iure. sed.d.M. distinguit: quod aut inferior vult ex sua potestate ordinaria hāc vnionē facere & nō potest: vt hic in isto.c. Sicut vnire. Fallit nisi platus inferior pscripse-

rit hanc potestatem vniendi. Est enim præscriptibilis: cum sit iurisdictionis: vt statim dicam in .ix. q. præsentis tertii articuli. Aut iste prælatus vult hoc facere auctoritate speciali: aut quia præscripsit iurisdictionē quasi Episcopalē in illis ecclesiis: vel ex priuilegio cōpetit sibi hæc potestas pleno iure/& potest. Nā ex quo habet quasi Episcopalē iurisdictionem: vnire est iurisdictionis Episcopalis: ergo poterit. Circa quod. d. M. dat regulā ꝙ omnia ptinentia ad iurisdictionē episcopalē possunt explicari per platū inferiorē habentē quasi iurisdictionem episcopalē in loco. Ad hec glo. not. in cle. i. de reb. eccl. non alien. & not. Innoc. in. c. ii. de translatio. & Federic. de Senis in consi.
Et sic videtur quod cōmunis opinio doctorum in hoc non sit vera. Nam si pleno iure sunt subiectæ inferiori: videtur ibi inferior habere iurisdictionē quasi episcopalē. Facit. c. Quoniā. &. c. seq. cum ibi not. de priuilegiis. &. c. Vnica. de cap. mon. &. c. cū ex iniuncto. in fi. de hæreti. Hanc opinionē reperio consulendo tenuisse. d. Diony. de Perusio in consilio. 51. quod incipit. Viso quodā. vbi dicit quod sicut Epō cū capitulo est permissum præbendas minuere: ac etiam dignitates diuidere: vnire: & mutare. vt in. c. accessissent. ext. de cōstit. & hic in. c. sicut vnire. & dixi supra in. v. q. Eodem modo Abbati aut alteri inferiori / qui sit exemptus: & habeat ecclesias sibi subiectas pleno iure: vel dignoscat iura epālia obtinere secundū Inno. in. c. Cū inter vos. de re iudic. & in. c. Abbatis. de priuileg. li. vi. Potest enim Abbas pscribere iura episcopalia: vt dicā statim in. 9. q.
Octauo quæro: quid de vicariis Episcopoꝝ. Sol. Inno. in. c. Ad hæc. de off. Archi. in ver. ardua. & ibi Io. An. super dicto verbo tenēt ꝙ non possint: quia regulariter id quod non potest Archidiaconus: nō potest etiam vicarius episcopi: vt ibi not. per eos. Sed Archidiaconus nō potest hanc vnionem ecclesiaꝝ facere de iure cōmuni / etiam si causa subesset: vt ꝓbatur in tex. nostro: & supra dixi in pcedenti. q. Tradunt Inno. & Io. An. in d. c. Ad hæc. Quod placet mihi propter negotii arduitatē seu magnitudinem: vt nō possit nisi ex speciali commissione: quia etiam regulariter non possunt conferre beneficia.
Nono quæro: vtrum hæc potestas vniendi possit præscribi per inferiores. Sol. Archi. in. c. Cū singula de præben. li. vi. quē refert glo. in cle. i. §. Ad hoc. de statu mona. allegat pro & cōtra

& finaliter videtur concludere ꝙ possit Abbas præscribere dictam potestatem: & vide iura ibi allegata per glo. quia hoc videtur esse iurisdictionis episcopalis & nõ ordinis/& p cõsequẽs præscriptibilis: vt in.c.attendentibus.ext.de priuileg.cum iusto tamẽ titulo vel possessione tanti tẽporis / in cuius contrariũ memoria nõ existat:secundũ not.in.c.i.de præscrip.li.vi. & sic residet illa glo, quæ est sub verbo ordinarios. Idem tenet ibi Guliel.q allegat.c.Auditis.supra de pscrip. & remittit ad not. per Host.in.d.c.Accedẽtibus. Vbi habetur quod ea/ quæ sunt iurisdictionis & dignitatis Epalis:possunt pscribi p inferiorem per allegata & not. in. d.c. cũ singula & idẽ tenet Zenzẽl.Sed Stephanus in Cle.si de rebus eccl.nõ alien. refert primo opiniones dicens:ꝙ quidam tenuerunt ꝙ possit pscribi per d.c.Accedentibus.Alii que p. c.cõtra morem.cẽtesima distin.& xxiii. dist.in c.Illud.Refert opinionẽ Archi. in d.c.cũ singula.qui cõcordat primas opiniones:vt prima locũ habeat in prioratibus simplicibus curã animarũ non habẽtibus:cũ illi remoueantur ad libitum per.l.Caius.§.i.ff.de leg.ii.&.l.ꝙ in rerũ.§.fi.de lega.ii. Sed dicit Stephanus ꝙ pdicta iura parũ faciunt:quia loquãtur in prophanis/ in quibus circũscripta qualibet cõsuetudine hoc possent: breuiter cõcludit ꝙ nullus prælatus inferior Episcopo possit acquirere cõsuetudine/aut pscriptione ꝙ possit vnire:cũ hoc sit Episcopale.Nã de iure cõmuni qlibet ecclesia debet habere ppriũ sacerdotẽ:vt supra de præb. c.cum nõ ignores.nisi in casibus spritualibus & tũc illud fit dispensatiue. Dispẽsatio autem pdicta videtur esse tãtum permissa Epis xvi. q.i.c.sicut. Itẽ quælibet parochia est regẽda ex puisione epi.x. q.i.c.Regẽ.ix.q.iii.c.ii & c.Vnaquæq;. Inferioribus autẽ nõ videtur esse cõcessum:& per cõsequẽs videtur phibitum:ext.de temp.ordi.c.Cũ dilectus & per cõsequẽs inferior ab Epo vsurpare nõ debet.i.q.ii.c. decet.facit.Cle.i.§. Ad hæc.de stat.mona.& quod in simili not. de institutione auctorizabili in c. cum satis de offi.archi.Sed dicit Io. de Imola in d.Cle. si.de reb.eccle.nõ alien.ꝙ tutius est tenere opinionẽ glo.pdictæ in ver.ordinarios.vbi etiã tenet idẽ Io.de Imo. per not.in d.c.Accedentibus.quã etiam tenet ibi Guiliel vt dixi.& Zabarel.qui respondet ad rationẽ Stephani dũ dicit ꝙ quælibet Ecclesia debet habere suũ rectorem/quia illud est verũ/quãdo ecclesia haberet ti

tulum/vt in titulū cōcederetur. Sed p vnionem titulus ſupprimetur/& non poteſt quis habere plura talia bñficia vnita: vt in c. eam te. de æta. & qualita & hāc opinionē tenet etiā hic d.m. & conſulēdo tenuit d. Diony. in d. cō. p not. c. Cū inter nos. de re iudic. & in c. Auditis. & in. c. olim. de pſcript. & mihi placet dicta opinio in terminis ſuis. Arbitror tamen q̄ epūs & alii īferiores nullo modo poſſint pſcribere vniones Epiſcopatuum: nec etiam q̄ poſſint vnire per vltimā ſpeciē vnionis/videlicet erigendo inferiorem eccleſiā in cathedralē: quia hæc ſunt ſpecialiter reſeruata ſedi apoſtolicæ in ſignum ſpecialis p̄eminētiæ & priuilegii vt in. c. Quod tranſlatione ſupra de. off. lega. & ideo videtur q̄ per inferiorē nō poſſit pſcribi ſecundū ea quæ dixi in c. i. C. de fide inſtrum. dic vt ibi ¶ Decimo quæro: Vtrū epiſcopus electus & cōfirmatus nōdū cōſecratus poſſit vnire. Sol. Ex his quæ dixi in pceden. q. poteſt decidi q̄ ſic. Quia iſta vnio eſt iuriſdictionis: quod patet/quia etiā caplm. ſede vacante poteſt vnire vt dixi ſupra in. 6. q. Sed electus & confirmatus/licet nondū cōſecratus/poteſt exercere ea/quę ſunt iuriſdictionis vt in c. Tranſmiſſam ſupra de electi. ergo & c. & ex hoc eſt expeditus tertius principalis articulus.

Articulus Quartus.

Circa quartum articulū principalem in quo tractandum eſt: quæ eccleſiæ/ſeu quæ beneficia poſſunt vniri: examinabo quęſtiones occurrentes. Primo igitur quæro: quæ Eccleſiæ poſſunt vniri p Papā. Sol. dic omnes tam epiſcopales quam inferiores: vt hic in tex. quoniā ipſemet poteſt duos epiſcopatus vnire in vnū: vt hic & xvi. q. i. c. & t̄poris qualitas. & vnum diuidere in duos xvi. q. i. pcipimus & . §. Sicut duo. & eximere epōs & abbates. xvi. q. i. frater noſter. vt hic tanguntur in glo. i. Nec mirū quia ipſe ſupremam & omnimodā poteſtatem habet circa bñficia eccleſiaſtica: vt in Cle. i. in fine. Vt lite pendēn. & in c. ꝓpoſuit de cōceſſi. pben. & c. ii. de cōceſſ. præb. ī vi. & ideo dico q̄ & vacātes & nō vacātes eccleſias poteſt vnire & per omnes ſpecies vnionis & diuerſarum religionum: & diuerſarum dioceſum & etiam in piudiciū expectātiū argumēto prędictorum iuriū. & intelligo quod hic dicitur de epiſcopatibus idem de archiepiſcopatibus vnde & tempore noſtro Euge. iiii. Epiſcopalē ſedem vniuit cū patriarchali ſede ¶ Secūdo quæro:

quæ ecclesiæ possunt vniri p inferiores:& vtrũ eps possit vnire ecclesias diuersæ religionis/& professionis/& habitus. Sol. Hãc q. reperio fuisse tactã p Pau. de ele. in Cle. i. de electi. in verbo eligatur. vbi cõcludit ꝙ per primam speciem vnionis possit:& satis mihi placet:nõ p secũdam speciẽ:sed p alias tertiã & quartam. Si aliquo modo daretur per vnam: efficiret collegium & vnus habitus / & vna regula / tunc posset eps hãc facere causa cessante:nõ p d. Cle. i. de electi. Sed si in vna ecclesia remaneret regula sua/& professio/& habitus/& in alia/alia diuersa regula/& habitus/& vnus deberet effici prælatus:nõ potest fieri talis vnio:quia sequeretur absurdũ: quia ꝑlatus vnius ordinis/ qui cõgrueret vni ordini:nõ cõgrueret alteri:& per consequẽs nõ debet posse fieri per inferiorẽ obstãte dispositione d. Cle. i. De quinta vero vnione nõ est quærẽdum:quia vt dixi supra in ꝓceden. articulo in v. q. Inferior nõ potest illã facere. subdit tamẽ Pau. ꝙ quia vnionũ nõ potest dari certa doctrina:est quod tenor priuilegii inspiciendus est: vt etiam dicit Imola & ideo dicit quod si ex priuilegio potest apparere ꝙ illa duo loca remaneant diuersæ professionis vel habitus sub eodẽ prælato:nunquam episcopus potest facere talem vnionẽ p rationem dictæ Clemen. Nisi forte cõsuetudo foret ꝙ vna ecclesia eligeret sibi prælatum ex alia alterius professionis vel habitus secũdũ Pau. quod tamen hodie nõ procederet:quia nõ potest induci cõsuetudo cõtra dispositionem dictæ Cle. secundũ eũ ex eo quia irrationabilis esset. Sed nũc dic vt ibi dixi post glo. in vi. q. quia totũ hoc pẽdet ex consideratione: Vtrũ ratio prohibita in d. Cle. sit ex iure positiuo vel ex iure naturali/vt primo casu possit p consuetudinẽ hoc induci/secũdo casu nõ possit. sed potius videtur ex iure positiuo principaliter:licet admixta sit naturalis ratio & cõsideratio/ne videatur notari diuisio quædã & varietas. de quo dic vt ibi latius dixi:& vide quæ dixi in Clem. Statutum in glo. in versi. Cõsuetudinẽ de electi. vbi latissime tractaui:An & quãdo consuetudo possit de nouo induci/etiã si sit semel sublata. Arbitror etiã/ quod etiã si sint duæ regulæ seu religiões a diuersis auctoribus inuentæ/quod si habeãt p omnia eadem obseruantiã/& habitũ:ꝙ episcopus posset vnire per omnem vnionis speciem preter vltimam/arg. dictæ Cle. i. a cessante ratiõe. Circa quod vide:quod dixi post glo. in ver. religionis ¶ Tertio

quęro: vtrũ episcopus possit vnire ecclesias exẽptas. & intelligẽ semper ꝙ ea/quæ dico de ep̃o/habeãt locũ in archiepiscopo & patriarcha. Sol. Lap. in Cle. i. §. Ad hæc. de sta: mon. dicit ꝙ Io. An. sibi cõsultãti rescripsit. quod sup hac vnione recurrendũ erat ad Papã ꝑ not. in. c. Auctoritate de priuileg. li. vi. & ĩ c. vehemens. de ver. signifi. li. vi. & in c. cũ nullus in fine de tẽpo. ordi. li. vi. in fi. Ipse tamẽ Lapus dicit hoc procedere in vnione locorum exẽptorũ adinuicẽ faciẽda: & quæ subsunt ĩmediate Papæ: secus si alii: quia tũc sufficit cõsensus illius/cui subsunt: nec requiritur licẽtia Papæ: quod intelligit Zaba. verũ quãdo subsunt ipsi pleno iure: tunc enim intelligitur habere iurisdictionem q̃si episcopalẽ ꝑ ea/quæ supra dixi in ꝓcedẽñ. articulo ĩ vii q. Itẽ secus secũdũ Lap. si vtrũq; nõ est exẽptum. Vnde dicit ꝙ episcopus potest ecclesiã sibi subiectam in qua exẽptus habet institutionẽ & destitutionẽ Rectoris vnire monasterio exẽpto. Allegat not. in c. cũ dilectus in fi. quod me. cau. quod tamẽ parum facit & c. Tuaꝝ. in prin. de priuile. & de resti. spoliat. c. cũ olim. & Inno. & Host. & doct. in c. Inter dilectos ext. de dona. Sequitur Zabarella in cle. i. §. Ad hæc. de statu mona. vbi satis bene ꝓbatur hæc cõclusio. ¶Quarto quæritur: an ep̃us possit vnire ecclesiã non exẽptã loco exẽpto. Et videtur dicẽdũ quod nõ: propter iuramẽtum ꝙ præstat de non alienãdo/incõsulto Papa, de quo in c. Vltimo. scilicet de re. eccl. nõ alien. videtur enĩ ecclesia alienati/ex quo desinit esse de iurisdictiõe episcopi. In contrarium vero facit Cle. fi. de re. eccl. nõ alien. quæ indistincte permittit vnionẽ. Itẽ iuramẽtum de nõ alienando cõcernit bona cathedralis eccl. tantũ vt ibi traditur. & ꝑ Zaba. in c. Cũ venerabilis. supra de cẽsi. & in c. pastoralis supra de his quæ fiunt a prælatis &c. Vbi dicit ꝙ valet vnio facta de cõsensu capituli: nec dicitur ecclesia eximi a iurisdictione ep̃i: ex toto enĩ remanet subiecta (saltẽ quo ad ea de quibus in d. c. Cũ venerabilis/nisi aliud operaretur priuilegium exẽptionis cõcessum ecclesiæ/cui fit vnio: vt q̃a intelligit̃ plene exẽpta cũ ecc. acq̃sitis. & acquirendis: quia tunc desineret vnita ex toto de iure Ep̃i/ nõ tam ex vi donationis seu vnionis / q̃ ex vi priuil. Apostolici secũdum Zaba. in. d. cle. fi. in prin. & in vii. q. & satis placet. ¶Quinto quæro: vtrum Ep̃s possit vnire ecclesiã subiectã Abbati vel alteri inferiori ecclesiæ subiectæ sibi. Sol. Arbitror dicen

dum ꝙ sic per tex. in. d. cle. i. §. Ad haec. de stat. mon. & per ea: quae dixi in tertia proxima. q. dummodo accedat cõsensus Abbatis: & similis inferioris: vt dicam in. vi articulo principali.

¶Sexto quaero: an possit vnire beneficium reseruatũ sedi apostolicae. Sol. dicit Zabarella in. d. cle. fi. in prin. in. ix. q. ꝙ haec q̃stio olim fuit de facto: & Io. xxii. determinauit vnionem nõ tenere: etiã si facta esset p legatũ de latere: q̃a eo ipso / ꝙ papa reseruat videtur ꝓhibere cuilibet inferiori: ne disponat de illo: & sic nõ potest vnire. Facit quod not. glo. in. c. Si tibi absenti. de p̃ben. in. vi. & ita dicit decidisse Rotã: nõ tamẽ allegat quotam / sed tamẽ dicit ꝙ ibi cõtinetur: ꝙ talis vnio caret effectu donec papa cõtulerit. sed ex quo papa cõtulit: illo demũ dimittẽte bñficiũ: vnio sortitur robur & effectũ. vnde potest dici / ꝙ vnio simpliciter tenet / nisi papa vtatur reseruatione cõferẽdo bñficiũ. quia si vtitur: tenet collatio: & vnio suspendit̃. & si recte memini: ita cõsuluit Cald. & posuit in ordine consilioꝝ suoꝝ sub ti. de con suet. con. iii. sed ad p̃sens nõ potui videre. & ꝙ valeat vnio tenet hic. d. M. Quod tamẽ intelligit quãdo reseruatio concernebat collationẽ respectu tituli: secus si papa reseruasset certã ecclesiã suę dispositioni: quia cũ illud verbũ sit generale: non posset inferior aliquã dispositionẽ de illo facere. vt in. c. Vt nostrũ supra. vt eccl. benef. vel de appella. & adde quae dicã in. ix. q.

¶Septimo quaero: vtrum Ep̃s possit vnire ecclesiã vacantẽ. Sol. tex. est ꝙ sic cle. fi. in prin. de reb. eccl. nõ alien. Et olim tenebãt Inno. & Host. in. d. c. Vt nostrum. in fi. vbi dicũt ꝙ ecclesia vacans potest vniri & donari: sicut etiã dignitas vacans supprimi potest: vt supra de constit. c. cum accessissent. & dicã in. vi. art.

¶Octauo quaero: vtrum p̃bendae cathedralis ecclesię possit vniri alia ecclesia / vel beneficium. glo. in. d. clem. fi. de rebus ecclesię non alienan. tenet ꝙ sic. In contrariũ facit ille tex. in. §. fi. quia cum non possit fieri sine consensu capituli: nõ videtur posse fieri: quia capitulum auctoraret & consentiret in suam propriam vtilitatem: quod esse non debet: vt ibi. Hoc arg. soluit & bene alia glo. ibi in verbo / capitulo. per. §. Qui manumittit̃. xii. q. ii.

¶Nono quaero: vtrum Ep̃s possit vnire ecclesias / quarum collatio / propter negligentiã vel similẽ causam / est ad sedem Apostolicã deuoluta. Sol. & videtur dicendũ ꝙ non. per not. p glo. in ver. personam. in. c. si tibi. de praeben. li. vi. Item quia quod

non licet directe:non debet licere per obliquũ, vt in regula. cũ quid vna via. de reg.iu.li.vi. Si ergo Eps̄ non potest impedire papā directe in collatione faciēda : ergo nec indirecte vniēdo. In contrariũ facit:qa Eps̄ potest quod est plus:scilicet vnire ecclesiam nō vacantē inuito rectore:vt in.d.cle.si. de rebus eccl. non alien.ergo fortius vacantem.Item Eps̄ potest cōmendare talem ecclesiā/donec per ipsum fuerit de ea prouisum. vt nor. Io.An.& Archi.in.c.Nemo.de elect. li.vi. Itē episcopus potest ex iure dispositionis vniones facere vt hic:q̄ vnio respicit proprietatem:collatio vero titulum. Licet ergo perdiderit ius conferendi : & deuolutũ sit ad papā: nō tamen perdit ius vniendi: quia ex separatis nō fit illatio.Breuiter concludendũ est: ꝙ eps̄ possit:dũmodo nō faciat in fraudē/ sed causa subsistēte. Nemo debet enim Ep̄m accusare / si tēplum dei ædificat/ & maxime si talem vnionē omitteret subsistente causa : posset reprehēdi de negligentia.Nō obstat quod not.in.d.c.Si tibi.quia ibi ius non erat q̄situm alteri . Et propterea vbi posset fieri:nō negat᷑ quin posset fieri in p̄iudicium illius/cuius est quæsitum . Ita cōsuluit Fede.in consi.cvi. Et hanc opinionem tenet. d. M. Facit quod dixi supra in vi. quæst. huius articuli. quam iunge cum ista.

Decimo quæro: vtrum Eps̄ dignitatē ecclesiæ suæ possit vnire capitulo ipsius ecclesiæ.& videtur dicendũ ꝙ nō . per cle. si.§. i.de reb.ecc.nō alien.Sol.Oldr.con.clxxxii. cōcludit ꝙ potest. super qua decisione dicit videri casum.in.c. Exposuisti. ext.de præben.& in.c.Cum in nostris.supra de con.præb.& in.c. vnicæ.in fine. sup. vt ecclesiæ benef. & quod ibi traditur p Inno.& Host. Nam sicut Eps̄ & capitulum possunt vnā totā dignitatē tollere de ecclesia fructus eius diuidēdo inter canonicos : vt in c.Cũ accessissent supra de consti.sic etiā & vnire:& sic potest tēperate donare de mensa ꝓpria loco religioso:vt supra de don. c.Cōsultationibus.&.c.Pastoralis.etiā sine consensu Epi . vt in c.Ea nosci᷑. de his q̄ fiunt a maiori parte capituli / ita & fortius capitulo suo cui magis obligatur.supra de testa.c.requisiti.allegat.ff.de admit.tut.l.tutor eorum.&.l.quotiens.§.Non tantũ. &.l.non existimo.&.ff.de cōtra.emp.l.,fistulas. Et ad contraria ꝙ inter p̄sentatum & præsentantē/institutum & instituentē debet esse differētia:& ꝙ nemo potest auctorare in facto proprio: Respondet ibi Oldr. & mihi placent respōsiones.D. Petrus de

Ancha.refert istã opinionẽ Oldr.ĩ.c.i.supra.vt ecclesiæ benef. super glo.fi.& ibi dicit ꝙ deci:Oldr.est contra.d.cle.fi.& ꝙ forte Oldra.illã non vidit.Sed nõ est verũ ꝙ non viderit quia illã allegat ꝑ cõtrario in prin.cõ. plus tamẽ mihi placet opinio Petri.& si bene põderẽtur verba Io.An.in d.c. in fi.ipse exp̃sse decidit cõtra opinionẽ Old.in eo ꝙ dicit ꝙ nõ potest retinere fructus bñficii vacantis inppetuum / vel ad certũ tempus/ vel pro se/vel pro capitulo / quia hoc modo auctoraret in facto ꝓprio. Et ad iura in contrariũ allegata potest responderi: primo ad.c. exposuisti.ꝙ ibi non applicabat mensæ suæ vel capituli sui:sed p̃bendæ vnius canonici vniebat: vnde non videt̃ auctorare in facto ꝓprio: vt dixi in viii.q.& statim dicam.Nõ obstat. c.cũ nostris. q̃a quod ibi dicitur:auctoritate superioris intelligit̃: idest summi Pontificis.Ad.c .Cũ accessissent potest respõderi: ꝙ in suppressione dignitatis nihil applicabat̃ Ep̃o vel capitulo / sed singularibus canonicis:& sic nõ videtur auctorare in facto proprio.p.§.Qui manumittitur.xii.q.ii.& ꝑ no.in.l.In tantũ.ff.ꝙ quisq; vniuer.nomi.Ad.c.Vnitis.supra vt ecclesiæ benefi.Respõdet Io.An. ꝙ loqtur quãdo ꝑ vtilitate ecclesiæ vacãtis vult retinere quãdo bñficiũ recipiebat fructus de mẽsa ep̃i.& in hãc sententiã in similibus terminis videt̃ inclinare.Io.An. licet aliqualiter videatur plus dubitasse:sed clarius tenet ĩ.c.Si ꝑpter. de rescrip.li.vi.& sequitur.d.Ant.in.d.c. Vnico.& Io.de Imo. licet se nõ multũ firmet:cũ dicit ꝙ respõsio ad.c.cũ nostris, nõ videtur de mẽte literæ secundũ Petr.q etiã dicebat:& post eum Io.An.ꝙ non videbat bonã responsionẽ datã ad.c.vnicũ.in fi. Et etiã dicit.d.M.ꝙ difficile est respondere/ipse tamẽ aliter respondet:videlicet ꝙ potest intelligi quando ep̃s vniret:vel illos fructus cõstitueret non ꝑ vtilitate capituli/vel mensæ suæ / sed ꝑ vtilitate ecclesiæ cathedralis / ex eo ꝙ fabrica ecclesiæ cathedralis non sufficit: nec canonici cũ ep̃o sunt potentes ad restaurationẽ fabricæ.& hoc in simili sentit Io.An.ĩ.d.c.Si ꝑpter. facit.c.i.de reb.eccl.non alien.ĩ.vi. ¶ Vndecimo q̃ro:vtrũ de ecclesia vacãte possit fieri vnio ꝑ Episcopum.Sol.dic ꝙ sic: vt est tex.in.d.cle.fi.de reb.eccl.nõ alien.& not.xvi.q.i. c. Et tẽporis qualitas.& no.in.c.i.supra ne se.va.Et q̃a dicit Old.in cõsi.222 & supra tetigi.& dicã in viii.arti. Vnio fit de ecclesia/vt de proprietatate/nõ vt de bñficio. Facit quod dicã ĩ.vi.arti.ĩ.ix.cõcl.

¶Duodecimo quæro: vtrũ Episcopus possit vnionem facere de ecclesia/illam suæ mensæ vniendo pariter & capitulo. Sol. dic quod non. per tex. iuncta glo. in ver. mensæ. in. d. clemen. fi. ¶Tertiodecimo q̃ro: vtrũ ecclesia vnius diocesis possit vniri ecclesiæ alterius dioc. Sol. dic ꝙ sic. ita tenent doct. in. d. cle. fi. Facit quod not. ĩ. c. supra de relig. dom. & in. c. Ad q̃stiones. de re. ꝑmut. & quod not. Archi. x. q. iii. in. c. vnio. & cuius tũc requiratᷣ cõsensus: dicetᷣ in vi. art. & in. ix ¶Quartodecimo q̃ro: vtrũ plures ecclesiæ possint vniri vni eccl. Sol. Pau. in. d. cle. fi. tenet ꝙ sic: arg. cle. i. §. Ad hæc. de sta. reg. & melius ꝓbatᷣ iudicio meo xvi. q. i. Postq̃. facit. c. cam te. supra de æta. & qualit ¶Quintodecimo q̃ro: vtrũ ecclesia patronata possit vniri alteri eccle. Sol. dic ꝙ sic: vt patebit ex his/ q̃ dicã in vi. art. & viii ¶Sextodecimo q̃ro: vtrũ ecclesia in qua pater administrauit ꝓxime vel admi nistrat: possit vnire ecclesiæ filii: & qd econtra. Sol. Io. An. in. c. Ex trãsmissa. supra de off. presb. in ver. successionẽ. tenet ꝙ sic: adeo ꝙ ille cuius alia est vnita / poterit in vtraqꝫ administrare: siue vnio sit facta duobus viuẽtibus/ & intitulata altero viuente cedẽte/ vel decedente. quod idem est: qa iste dicitur ecclesiã vni tam retinere ex vi vniõis/ non ex vi successionis/ & hoc dicit verum nisi vnio esset facta in fraudẽ canonis. & idem tenet Vin. supra de æta. & qualit. c. pe. Dicit tamẽ Io. An. ꝙ æquũ esset/ ꝙ filius vel pater/ q vtranqꝫ retinet: in sua administraret ꝑ se / & in vnita per vicariũ ¶Septimodecimo q̃ro: vtrũ in casibus/ in q̃bus ecclesiæ & ecclesiastica beneficia possunt vniri: possint etiã vni ri alia iura ecclesiastica. Sol. Zab. tenet ꝙ sic. in. d. cle. fi. ĩ prin. in. ii. q. & satis placet. Quod autẽ de fructibus bñficioꝝ & aliis eccl. & ꝓ quo tẽpore/ & qualiter/ late traditur per doct. maxime Io. de. Imo. in. c̃. vnico. in fi. sup. vt eccle. benef. & ibi oĩo vide.

Articulus Quintus.

CIrca. v. artic. princi. videlicet q̃bus de causis possit vnio fieri: dic secũdũ Host. in summa in ti. de reli. dom. §. Cui subest. ver. sunt autem. ꝙ ex quatuor causis fieri potest. Prima est tẽporis ꝑturbatio seu qualitas. supra. de relig. dom. c. Ad monasteriũ. &. xvi. q. i. Et temporis. Secunda ecclesiarũ vicinitas: vt ĩ. d. c. & tẽporis. sicut ĩ simili fecit olim Imperator de Mantua vnita Cremonæ ꝑpter vicinitatẽ. Vnde poeta dicit. Mantua ve miseræ. &c. Tertia causa est paupertas. x. q. iii.

c. Vnio. xvi. q. i. c. Postq̄. Quarta religionis deformitas arg. supra. ne cle. vel mon. c. Relatū. & de sta. mon. c. in singulis. pri mo & hanc causam secundū Host. nō notauerūt doct. sed loco istius dixerunt ꝙ quarta causa erat desolatio/ & destitutio cleri- corum seu monachoꝝ. vt. d. c. Qui ad monasteriū/ sed ibi po- tius est qualitas seu paupertas/ sicut litera dicit: sine causa fieri non debet vnio: vt hic dicit. d. M. allegat Rotā deci. lv. q̄ dicit: quod si vnio fieret nō subsistēte causa esset nulla. Sed q̄ro circa pdicta: quid si causa subesset ppter quā vnio instaret facienda: & ab Epō/ vel alio plato habente potestatē vniendi exigeret: ꝙ faceret vnionē. An si Epš nollet facere si nihil sibi detraheretur p quē cōpelli posset: Sol. Goffred. quē referēdo seq̄tur Archi. in. d. c. & tēporis qualitas. tenet ꝙ possit cōpelli p superiorem arg. supra de iure patr. c. Nullus. & viii. q. iii. c. Artaldus. ix. q. iiii. §. Nūc vero. Facit quod not. in. c. si. supra. de ecc. ædifi. vbi colligitur ꝙ platus potest rephendi de negligētia/ si omittit fa- cere vnionem ex causa faciendā. facit quod dicā in sequ. artic.

Articulus Sextus.

Circa. vi. prin. artic. qualiter vnio fieri debeat pcedā per cōclusiones. Prima cōclusio est: quod si p Epm aut aliū habentē vniēdi potestatē fiat vnio: req̄rit cōsensus capi tuli sui secūdū doct. hic. & tenet Archid. in. d. c. & tēporis. p not. in. c. Cū dilectus. supra quod met. cau. Vnde dicit hic Host. ꝙ Epš nō potest facere hanc vnionē absq; laudatione suoꝝ cleri- corum & ambaꝝ ecclesiaꝝ. supra. de his quæ fiunt a plat. c. i. & de reb. eccle. non alien. c. i. li. vi. tenet etiam glo. in cle. i. §. Ad hæc. de sta. mon. & idem no. in cle. fi. de reb. eccl. nō alien. not in. c. Exposuisti. supra de pben. & secundū Host. quē seq̄tur etiā Archiepus / etiā non potest vnionē facere sine iudicio capituli argu. supra de his q̄ fiūt a Prelato. c. pastoralis: & arbitror ꝙ si canonici nollēt cōsentire: possēt cōpelli / si iusta causa subesset: arg. no. p archi. xvi. q. i. §. Sicut etiā ext. de his quę fiūt a maio. part. cap. ex parte secūdū Ala. Vin. Hosti. & Inno. q ita no. in so lutione in. c. Auctoritate supra de pben. seq̄tur Archi. in d. §. si cut & dicit Zaba. in d. Clem. fi. de re. eccl. nō alien. in v. nor. ꝙ si nō subesset causa iusta cōtradicēdi: posset fieri omnibus inui- tis per not. in d. c. Cū dilectus & ꝙ notat Inno. in c. In lateranē- si supra de pbē. Sed si iusta causa subesset: vnius solius cōtradi-

ctio violaret secūdū Zab. & mihi placet. Faciūt q̄ dixi in p̄cedē-
ti art. Secunda cōclusio est/ q̄ si vnio fiat ab Archiep. de b̄n̄ficio
subiecto suffraganeo/ reqritur cōsensus suffraganei: tex. est hic.
& intellige etiā q̄ reqrat cōsensus canonicoꝝ suffraganei p ea
quæ statim dixi: Et ex p̄dictis infero: q̄ si fieret a primate/ siue a
Patriarcha de beneficio subiecto Archiep̄o sibi subiecto: q̄ req
reretur cōsensus Archiep̄i & canonicorū suorū arg. p̄dictorū.
Tertia cōclusio/ q̄ inferior ab ep̄o puta abbas vel similis habēs
potestatē vniēdi/ nō potest vnionē facere / nisi cū cōsensu mo-
nachorū suoꝝ & aliorū clericoꝝ cōstituentiū collegiū vel capi-
tulum. arg. eorū/ q̄ statim dixi. & q̄ dicā. & hoc reperio cōsulen
do tenuisse. d. Dionysiū de Perusio. Cō. li. Quarta cōclusio est.
quod si Ep̄us vel Synodus vult vnire ecclesiā/ q̄ subest p̄lato in-
feriori: reqrit̄ cōsensus ipsius p̄lati inferioris. Faciūt not. in. ii.
conclusione. & hoc tenet glo. in ver. Rector in. c. si. de re. eccle.
non alie. p tex. in Clem. i. §. Ad hæc. de sta. mona. Intellige etiā
quod interueniat cōsensus clericoꝝ cōstituētiū capitulum/ vel
collegiū p̄lato inferiori. Quinta cōclusio infert̄ etiā ex p̄dictis:
videlicet q̄ si ep̄us vel alius vult vnire ecclesiā exēptā: reqratur
consensus illius: cui subest. Ita tenet Lap. in. d. §. Ad hæc. Facit
etiam q̄ dixi in. ii. cōclusione. & q̄ dixi in tertia q̄stiōe. iiii. art.
principalis. Arbitror tamē etiā q̄ reqrat̄ cōsensus clericorū illi
exempto cōstituentiū capitulū vel collegiū & etiā cōsensus ca-
nonicoꝝ eccl. cathedralis. vt not. glo. in ver. assensu in. d. §. Ad
hæc. & ita intellige p̄cedē. cōclusionē. Sexta cōclusio: q̄ ī omni
iure ecclesiast. cōferēdo siue vniēdo secūdum q̄ dixi in. xvii. q.
quarti artic. prin. in tali vnione requiritur consensus capituli.
hoc sentit Inno. in. c. Pastoralis in fi. & ibi tenent Moderniores
supra de donat. & tenet Zabar. in. d. Clem. fi. de reb. eccl. non
ali. Pro qua optime facit ratio illius Clemen. Septima cōclusio
quod si vnitur eccl. collegiata: reqri debet cōsensus collegii/ cu
ius læditur ius/ q̄ habet in eligēdo p̄latū/ q̄ ius ab eis inuitis au-
ferri nō potest. xvi. q. fi. Monasteriū & c. ratiōis. & etiā cōsensus
capituli eccl. cathedralis/ vt dixi in p̄cedētibus. Et ex p̄dictis cō
clusionibus infert̄ nūc ratio decisionis cōstitutiōis Clem. fi. in
fi. de re. eccl. nō alien. Nā cū ex p̄dictis clare pateat: q̄ reqritur
consensus habētis potestatē vniēdi/ & capituli sui q̄ non potest
vniri sibi/ aut capitulo suo/ & multominus vtriq̄ ecclesiam sibi

subiectã,& ratio est:quia vt sæpius dictũ est: ad ꝓpriã vtilitatẽ vel cõmodũ nõ potest quis auctoritatẽ pstare.de quo latius ĩ d. Cle. Octaua cõclusio / ꝙ si vnitur ecclesia patronata:reqritur consensus patroni.hoc tenet Pau.in.d.cle.fi.& ibi Zaba.ĩ.xiiii. q.& tenet Hosti.in summa.ti.de his/q̃ fiunt a plato.§.i.ver.Sed nec aliquid.facit xvi.q.vii.c.filiis & c.monasterioꝝ & seq.& supra de off.archi.c.Ad hæc.& de his q̃ fiũt a prelato.c. Tua &.c. Pastoralis. qa p talẽ vnionẽ patit̃ ecclesia/quasi quandã capitis diminutionẽ.ii.q.vii.§.iii.ergo ĩterest eius ne vergat in peiorẽ exitum.Præterea si esset ecclesia nõ collegiata:patronus amitteret ius psentandi:& etiã spẽ alimẽtoꝝ:quia prius facilius habuisset q̃ nũc:postq̃ trãsiuit ad aliã / & ꝓcessionẽ nomine ecclesiæ vnitæ:vt dicã in viii.articulo: quã tamen sic de facili posset obtinere. Itẽ collegiata amittit honorẽ cõsensus petẽdi in electione facta vt in.c.Nobis de iure patro.Idẽ tenet Pau.in.d.§.Ad hæc.& ꝓbatur in tex.& ibi tradit̃ per doct. in. c. suggestum supra de iure patro.Et aduerte ꝙ dictæ cõclusiões procedũt quãdo essemus in tali specie vnionis / p quã p̃iudicaretur capitulo inferiori exẽpto/aut patrono, secus si nõ p̃iudicaret̃:vt si fieret per primã speciẽ vnionis:de qua dixi in.ii.artic.& p similẽ speciem.Nona cõclusio:ꝙ si fiat vnio de bñficio nõ vacãte/nõ est necessaria ipsius Rectoris citatio:tex. est in.d.Clem.fi.in prin. & ratio est quia p ipsam nõ p̃iudicatur Rectori ante cessum/vel decessum:vt dicã in octauo art.quãq̃ Hosti.tenuerit hic/ꝙ requiratur cõsensus Rectoris & p cõsequẽs citatio. Decima cõclusio quod si vnio fiat de beneficio vacãte/nõ est necessariũ citare defensorẽ ipsius beneficii.tex. est in d.Clem.fi.in prin.licet Host. hic tenuerit contrariũ motus ea ratiõe/qa res eccl.vacãtis non potest dari alteri ecclesiæ vel dignitati / nisi dato defensore vt ĩ c.i.de rebus eccl.nõ aliẽ.li.vi.multominus videbatur posse cõcedi ꝓpria eccl.vacans arg. Auctẽ. multomagis.c.de sacrosan.eccl. Sed solue hoc argu. vt tradit glo. in ver. defensor. & doct.ibi.Nec obstat etiã.ꝙ sede vacãte/ nõ dato defensore non possit fieri solutio vnionis vt ĩ c.i.sup.ne se.va.quare.solue hoc arg.vt tradit glo.in verb.vacabat.& in Cle. fi.& vide q̃ dicã in ix.articulo. Vndecima cõclusio / ꝙ si duarũ vel pluriũ eccl.diuersarũ diocesim fiat vnio p primã speciem vnionis/ de qua supra in.ii.articulo prin. arbitror ꝙ requiratur cõsensus amba-

rum ecclesiarũ/qa tractat de obligatiõe/commodo/& p̄iudicio vtriusq3:& videtur fieri æque prĩcipaliter. Nec tamẽ reqrit con sensus superioris aut Papæ/vt colligitur ex not. p Hosti. in summa. ne se. vac. §. fi. in prin. Duodecima cõclusio/ꝙ ecclesiaꝶ diuersarũ diocesum vnio fiat p secũdã speciẽ vnionis/aut p alias personas vel alias species/ p quas vna subiiceret alteri: & vnũ corpus efficeretur. ita ꝙ vna esset cui fieret vnio/in qua p̄latus/ seu rector deberet esse alia vnita. Arbitror ꝙ reqratur solũ cõsensus eccl. vnitæ hoc est cõsensus canonicoꝶ episcopi vniẽtis/ alteri. Sed de cõsensu ep̄i alterius eccl. /cui fit vnio: maius videtur esse dubiũ. Et ratio diuersitatis sit/ qa solũ videt tractari de præiudicio ecclesiæ/cui fit vnio. Vnde sicut sine cõsensu diocesani inferior ecclesia potest acqrere:& meliorẽ cõditionẽ facere:licet nõ alienare:nec deteriorẽ facere:ita & in casu nostro cogitabis. Tertiadecima cõclusio/ꝙ si vnirent eccl. diuersaꝶ diocesum p aliquã speciẽ vnionis/p quã vna alteri obligaret / aut vna remanere debet prĩcipalis. Arbitror ꝙ reqratur cõsensus ambarum ecclesiarũ hoc est amboꝶ diocesanorũ/& capituloꝶ suorum. & idẽ descẽdit ex his q̃ dixi in p̄cedenti. Quartadecima cõclusio/ꝙ in vnione fiẽda p legatũ non reqritur cõsensus capituli etiã si vnio fiat episcopali dignitati:licet ꝑpter connexitatem / q̃ est inter episcopũ & capitulũ ecclesiæ suæ:potestas episcopi sit coacta ad reqrendũ cõsensum capituli/vt in c. nouit. supra de his/q̃ fiũt a p̄lato. & in. d. clem. fin. de re. eccl. non alien. Tamẽ in legato q cũ capitulo nõ habet istã cõmuniõem hoc non reqritur expressum. Ita cõcludit Egidius in cõclu. Rotæ deci. 183. Sed tu aduerte ꝙ decisio huius. q. depẽdet ab his q̃ dixi supra in. ii. q. in prin. arti. Et data etiã potestate vniendi in Legato: videtur obstare decis. p̄dictæ tex. noster/ qui vult quod archiepiscopus nõ potest sine cõsensu & etiã capituli vt supra dixi in. ii. cõcl. & tamẽ nõ est cõmune inter Archiep. & capitulũ suffraganei sui:nisi diceres ꝙ istud est ꝑpter deficiẽtem potestatem in archiep̄o/q̃ nõ deficit in legato. & dato ꝙ legatus posset: videt posse auctoritate sed. ap. Vnde sicut sed. apost. potest nõ reqsito consensu alicuius inferioris: ita & ipse legatus: arbitror dicendum ꝙ si ex speciali cõmissione hoc potest:procedit opinio Egid. Sed si diceremus eũ posse vigore legationis/cũ legatus sit inter ordinarios inferiores: non procederet sine magna

dubitatione etiā data potentia. Sed q̄ro pro cōplemento huius sexti articuli. Vtrum cōsuetudine posset induci ꝙ ep̄us posset vnire sine cōsensu capituli sui. Glo. in verbo cōsentiente. in. d. clem. fi. recitat opinionē & tandē cōcludit ꝙ hoc nō est p̄scriptibile/quod etiā in casu licito prælatus alienet sine cōsensu capituli: & allegatur illa glo. ꝓ singulari. Sed Lau. ibi. tenet cōtrarium/quia talia sunt p̄scriptibilia vt in c. nō est de cōsue. li. vi. vt supra de p̄script. c. de q̄rta. & in c. Auditis. Zab. dicit ibi/ꝙ cum talis cōsuetudo repugnet iuri: nō valet nisi sit inducta a tacito cōsensu Papæ secūdū not. p eum in c. fi. supra de cōsue. Et ideo si fuit tāti tēporis/cuius in cōtrariū memoria nō extet. videtur valere per c. i. de p̄scrip. li. vi. quia tūc tollit iuris resistētia & ita in casu nostro: nā p̄sumendū est: ꝙ in tā lōgo tēpore/. Papa de hoc sciuit: q non p̄sumitur esse negligens. Itē ex variis causis verisimile est: ꝙ ad ipsum Papam deuenerit notitia/vel per appellationē hoc tāgentē sup aliqua causa / vel ex alia simili notitia hoc peruenerit: Quod tamē dicit ꝓcedere/nisi ius expresse reprobet cōsuetudinē: vt in d. Cle. fi. in fi. tūc nō valet cōsuetudo etiā tanti tēporis/de cuius initio nō sit memoria. Dictū autē Lau. ꝓcedit in his/ in q̄bus ius nō resistit: quia tūc sufficit cōsuetudo p̄scripta spatio. xl. annorū p iura per eū alleg. Doct. in. c. Pastoralis supra de donat. & Ant. tenēt ꝙ nō valet cōsuetudo/ vt res eccl. possit alienari sine cōsensu capituli. Sed. d: M. ibi dicit ꝙ licet hoc ꝓcedat in donatione seu alienatione rerū / tamē in collatiōe tituli/seu vnione ecclesiæ nō videt̄ ꝓcedere. Et ratio diuersitatis sit/q̄a in hoc secūdo casu nō videtur fieri alienatio rerū eccl. sed cōcessio temporalis & necessaria. Ego vero ita arbitror distinguendū: Quod aut q̄ritur vtrū possit p̄scribi ꝙ Episcopus possit vnire mēsæ suæ aut capituli sui/accedēte consensu capituli sui. & dico ꝙ nullo tēpore potest hoc induci: quia tex. in. d. Clem. fi. in fine tollit omnē cōtrariā cōsuetud. & ratio in prōptu: quia est cōtra substātiam actus/vt quis auctorizet in facto ꝓprio: & ideo merito non tenet: vt in. c. ii. de consue. li. vi. Aut q̄ritur vtrū res eccl. possit alienari p episcopū sine cōsensu capituli/& hoc p̄scribi possit/& de rigore iuris videtur hoc esse præscriptibile/tamē ꝓpter magnū præiudiciū/nō videtur admittēdū: & q̄a ius omnino resistit. Quinimmo forte videtur dicendū ꝙ etiam de iure nō sit p̄scriptibile: q̄a cū ep̄us & capitulū

faciunt vnũ corpus/& res eccl. pariter videatur esse vtriusq;/sicut impossibile esset cõsuetudine induci: vt vnus rẽ alterius/tanquam ipse/posset alienare: intelligẽdo de ꝓpria alienatione: qa cum nõ sit dominus: nõ videtur posse cõpetere significatũ verbi alienare: q; significat dominii trãslationẽ. l. Alienationis verbum. ff. de verb. signi. & nemo dat: q; nõ habet. & ideo bene dixerunt doct. in. d. c. Pastoralis. Aut q̃rimus: vtrũ possit ep̃us vnire sine cõsensu capituli: & quia vnire est meræ iurisdictiõis: nec videt̃ aliqd p̃scribi cõtra substãtiã actus: nõ video q̃re p̃scriptio non habeat valere. Vnde merito cle. si. in prin. non damnat hãc consuetudinẽ. Item facit: qa vnio nõ est ita p̃iudicialis sicut alienatio: cũ de facili reuocetur si non subest causa: vel si causa deuenit ad non causam: vt dicam in. ix. artic. & quia si subest causa/capitulũ tenetur consentire: vt dixi supra in. v. principali articulo. Hoc tamen de facili non ꝓcederet: si dicta vnio fieret ecclesiæ alterius diocesis: propter magnũ p̃iudicium. Cogitabis: quia hæc nouissima sunt. Et pro prædictis facit quia longa est differentia inter alienationem & vniónem: vt patet ex dictis in decima conclusione.

## Articulus Septimus.

Circa Septimũ articulũ principalem/quo quæritur qualiter vnio probetur: breuiter dico quod potest probari p̃ priuilegia apost. per instrumenta auctentica/vel publica/per testes/& alias species probationũ/de quibus vide in locis suis. Dubitatur autẽ specifice in materia nostra/quid si ecclesia/quę habet alterã ecclesiã annexã/dicit illam fuisse vnitã/& ad probandũ inducit patientiã/nedum longi temporis/sed etiã tanti temporis/cuius contrariũ memoria non existat: an dicatur sufficienter probare vnionẽ. Hanc quæstionem tangit Host. in summa de supl. negl. præl. §. Quot modis. in fi. Et ibi remittit ad not. per eum in summa de excess. præl. ver. excedũt etiã detrahendo. & ad ti. de censi. §. Quis cẽsus. Et fuit quæstio olim disputata Bononiæ/quã etiã tãgit Guliel. in extrauag. Io. xxii. quæ incipit. Execrabilis. tangit & Host. & post eum Io. An. ext. de cler. non resi. in. c. Quia nõnulli. in ver. Parochialis. ibi q; si semper. de consuetudine. Ibi Io. An. remittit ad not. per se in regula. Qui contra. li. vi. in mercu. quem vide in p̃dictis locis, quia materia est nimis lõga, & vide etiã quod traditur in

ſimili materia in.c.peruenit.ſupra de cēſi.& in.l. Cum in rem verſo ff.de vſuris.& in.l.Si certis annis.C.de pactis.

Articulus Octauus.

Circa viii.princip. artic. videlicet de effectibus vnionis/ procedam in eo per quæſtiones. Primo q̄ro:quis ſit effectus vnionis ſecundū.i.ſpeciem/de qua in.2. prin. arti. per quā cōmunicātur tantū ſpiritualia. Sol. dic quod mortuo vno de fratribus vel clericis alterius eccleſiæ/in vtraq; eccleſia pro anima illius celebrantur officia mortuoꝝ/& ſit. vii. xxiii.& xxxiii.& reficitur quotidie vnus pauper/ & alia ſimilia. de q̄bus in.c.fi.ſupra de teſtamen. Secundo quæro: q̄s ſit vnionis effectus / q̄ ſit per ſecundā ſpeciē de qua in.ii.artic. videlicet cum vna eccleſia alteri ſubiicitur in ſpiritualibus & temporalibus/ ita quod vna ſit mater / & altera filia. Sol. dic ſecundum Hoſt. in ſumma.Ne ſed.vac.§.fi.vers.ii. q; filia ſortitur tunc priuilegia matris.ſupra de ſta.mon.c. Recolentes.§.fi.& talis vnio nō p̄iudicat Ep̄o nec Archiep̄o/ ſi ſiat ſine ipſorū conſenſu. vt ſupra de donat.in.c.inter dilectos.§. fi.etiam ſi a papa cōfirmet̄ niſi in eo habeat̄ mentio de iure diœceſani. arg. ſupra. de deci. Sane.&.c. Dudum.§.fi.ſupra de confir.vti.vel inutil.c.ſua nobis.& hoc idem ſentit Archi.poſt Goffr. in.c.& temporis qualitas.xvi.q.i.Tertio quæro: quis ſit effectus/ſi vnio ſiat ſecūdum tertiā ſpeciē vnionis/de qua in. ii.art. Sol. dic vt ibi aliqualiter fuit dictū/q; canonici alterius eccleſiæ nō vocabūtur ad diſpoſitionem illoꝝ vel econtra. Et ſi ante huiuſmodi vnionē habebant diuerſos Metropolitanos / habebūt etiā poſt vnionē.ita q; Ep̄s ratione alterius ſuberit alteri.arg.c.ii.ſupra de relig.dom. Si vero ea eſt cathedralis/alia cōuentualis/ in cathedrali fiet electio & prælatus erit Ep̄s cathedralis/& erit Abbas ſiue p̄poſitus alterius:put eſt inter Lugduneñ. & ſancti Iuſti eiuſdē ciuitatis: & inter Ciſtercieñ.& Sortal Palmeneñ.nec p hoc conuentualis efficitur cathedralis:vt tradit̄.xvi.q.i.c.felix. Facit de conſecr. diſt.i.in.c.de quorum.& ſupra de maio.& obedi.c. cū inferior. ſecundū Hoſt.in.d.§.fi. Quarto quæro:q̄s ſit effectus vnionis/ q̄ ſit per.iiii.ſpeciē/de qua in.d.ii.artic. Sed collige ex ibi dictis/ quæ tradit Archi.in.d.c.& temporis.Quinto quęro de effectu vnionis: q̄ ſit per vltimā ſpeciem per viam erectionis in cathedralem. Sol. dic vt traditur plene in.c.i. ſupra.ne ſede vacan.

Sexto quero: vtrū vnio censeatur realis: vel psonalis. Sol. dic ꝙ inspicienda sunt verba vnionis/ & illa seruāda sunt. Si vero per verba non appareat / an sit realis vel psonalis: arbitror ponderandam causam/ ꝓpter quā facta est/ secundū quam regulabitur causatū: & sic vnio: vt in. c. Cū cessante. supra de appell. cū simil. sed si causa nulla est expressa: credo ꝙ in dubio cēsebitur realis & non psonalis. Facit supra de instit. c. Cū venissent. quia potius videtur fieri rei/ cui fit: q̄ psonæ: & p eā videtur ius q̄situ̅ arg. ff. de rebus eorū. l. Si pecuniā. §. si quis. adeo ꝙ iniuria que fieret: diceretur fieri rei seu ecclesiæ/ cui est facta vnio. facit. ff. de neg. gestis. l. qui ī alien. §. fi. Vide latius p Old. ī con. ccxxiii. Septimo quæro: vtrū priuilegiū/ quod cōpetit ecclesiæ prīcip. cōpetat ecclesiæ vnitæ: dic ꝙ sic. vt not. per doct. in. c. i. supra ne. se. vac. & per Bal. in. l. i. ff. de lega. i. facit bene tex. in. l. ii. C. Commu. de legat. ii. & Insti. de leg. §. sed non vsq̧. Auceñ. In successione. C. de suis & legit. & in Auceñ. de success. ab ītesta. §. Si vero. & tradit̃ in. l. i. C. li. xi. tangit etiā Io. An. in c. i. de iure patr. & not. de pœni. dist. i. §. Medicamenta. Et hoc si modo non sit facta vnio æque principaliter: quo casu q̄libet tenet naturā suā: vt tradit glo. magna. in cle. per literas. de pre ben. & glo. in. c. i. ne se. vac. notat Archi. xvi. q. i. c. Et temporis. de quo late dixi in con. quod incipit. Monasterium. de sarchig. Octauo quæro: Pone monasteriū de nouo constructū fuit vnitum alteri monasterio/ cū hoc ꝙ ambo intelligerētur vnū & bona vtriusq̧ sint hinc inde cōmunia: qualiter cōueniet conuentus & Abbatissa in administratione etiā spiritualiū: & de effectu istius vnionis: vide notabile consiliū Federici de Senis. xxviii. Nono quæro: quid si curatū beneficiū vniat̃ capitulo ecclesiæ: quis dicat̃ habere curā. Sol. gl. in ver. capitulo. in cle. si. in. fi. de reb. eccl. non alien. remittit ad not. per se post Host. in. c. Exposuisti. supra de p̄ben. & ibi tenet Host. ꝙ totū capitulum per. l. Sed si hoc. §. Qui manumitti. ff. de in ius vocan. & quod not. supra de præben. cū non ignores/ secus si esset facta vni p̄bendæ/ quia tunc canonia illius habebit curā. arg. prædictorum. vide per doct. in. d. locis. Decimo quæro: qd si ecclesia habēs sub se capellas/ vnitur alteri eccl. an illæ capellæ trāseunt in vnione in aliā eccl. Sol. Io. An. post Vin. in. ver. Viuendū. in. c. ii. de cel. dom. tenet ꝙ sic: allegat simile de patrefamilias arrogato

qui/& qui sub eo sunt:trãseunt in potestatẽ arrogatoris. Instit. de acti.§.Illud.& omnes capite m. inuũtur.ff.de capit.di.l.libe/ros.& si ecclesia vnita pareret:cũ haberet capellas:sicut si legã/tur ancillæ cũ natis /seu serui ordinatii cũ vicariis: licet parente ancillæ vel ordinarii / tamen debentur filii vel serui vicarii: vt Inst.de lega.§.Si qs ancillas.& tenet Archi.xvi.q.i.c.& tẽporis. & Pau.& Zaba.in.d.cle.fi.de reb.eccl.non ali. Vndecimo q̃ro: quid si beneficiũ tanq̃ principale / & illud bñficiũ habeat aliud annexum / seu vnitum:vtrũ de beneficio vnito sit faciẽda mentio in supplicatione? Sol.Dñi de Rota deci. 333. in antiquis te/nent ꝙ non.ꝑ not.per Io.And.in.c.Super eo de p̃ben.li.vi. in nouel.qa ex quo principale nominatur: videtur nominari etiã accessorium.arg.l.Si vt certo.§.Vsq̧ autem.ff.cõmodati.& in l.Sed & ades.§.Si quis mulierẽ.cum simil.ff.locati. licet aliqualiter facit.l.fi.ff. de fun. instruc.Et est singularis decisio:quam notabis.Quam tamen ego intelligerem secundum secundam speciem vnionis:per quam vnum omnino trãsfertur in aliud beneficium.Secus autẽ/si ꝑ alias species/ per quas ambo essent æque principalia:& pro decisione & limitatiõe facit ꝙ statim di cam.Duodecimo quæro:vtrũ bñficiũ vnitũ alteri:ꝑdat nomẽ beneficii.Sol.dic.ꝙ sic:& nõ debet dici bñficiũ sicut dicebatur ante vnionẽ.arg.§.Illud.inAuctẽ.vt iudices.sine quoq̧ suffragio iũcta.l.fi.eadẽ.ff.de off.assess.& ideo de bñficio vnito nõ est faciendus articulus/sicut antea secũdũ dominos de Rota deci. 19 in antiquis.Quod ego intelligo secũdũ secundã speciẽ vnionis/vel in simili specie / alias secus vt dixi in.q.præced. Tertio/decimo q̃ro:Nũquid ille:cuius bñficiũ est vnitũ alteri/ita quod vnio potest cessum vel decessum illius/sortiatur effectũ/possit tale beneficiũ cũ alio permutare.domini de Rota deci. 373 de/cidunt quod nõ:nihil tamen allegant.Sed ꝑ decisione facit qa non debet per hãc viam indirectã inferior posse p̃iudicare vnioni superioris/per quã p̃iudicaretur: si posset ꝑmutari:vt de se patet.In cõtrarium tamẽ facit ꝙ cessante omni fraude:Beneficiati possunt ꝑmutare bñficia adinuicẽ:quanq̃ sint ibidẽ expe/ctantes:& debentur beneficia renũciata permutãtibus:& nõ expectantibus vt in Clem .vnica de rer.permut. Cogitabis. Sed pro deci.d.de Rota/si recte memini:facit quod tradit Io. an.in addit.Specul. in.ti.de pre.& vide etiã per dominos de Rota de.

cl.clxx.XIIII. quæro: vtrũ eccl. patronata vnita monasterio desolato/faciat acqrere ius patronatus in illo monasterio. Sol: Spec.post V in.in ti.de iure patr.in fi.dicit/ꝙ si in primo monasterio fuit patronus ex fundatione vel pstatione loci/nõ pꝑter hoc erit patronus. In secũdo/si vero ex donatione alias dotatione/res tũc videt̃ trãsire cũ onere suo. Subdit tamẽ ꝙ nusq̃ erit patronus ĩ secũdo/ sed semp in primo ĩ quo presbyter semp tenetur celebrare.d.c.& tẽporis.xvi.q.i.& seqtur Io. An.in addi. dicens quod hoc fuit dictũ vin. in.c.ii.supra de relig.domi.vbi etiam vide p doct.aliqd per Io.And.in.c.iii.supra de iure patr. dic/ vt in dictis locis. Decimoquinto qro: si eccl.sint diuersarũ diocesum/quis habebit cõfirmare platũ.Sol.Io.An.in duobus monasteriis vnitis in.d.c.de iure patro.dicit ꝙ abbatem confirmabit epus maioris monasterii/quod mihi placet:quãdo æque principaliter fieret vnio.vel quãdo p vnionẽ/ minus subiiceret̃ maiori:ꝑut cõmuniter fit. Sed si maius monasteriũ/vel maior ecclesia subiiceretur minori / tũc arbitrarer ꝙ eps minoris deberet cõfirmare.Et aduerte qa dicit Arch.in.d.c. & tẽporis.ꝙ si eccl.vnita est multũ remota:debet destrui. Decimosexto:qro vtrum p vnionẽ eccl.diuersaꝝ diocesum p̃iudicet̃ iuribus diocesani.Sol.Io. an.& doct.in.c.ii.supra de rel.dom.tenẽt ꝙ nõ. Idẽ tenet glo.ii. in cle. fi. de re.eccl.nõ ali.dicẽs ꝙ intelligit̃ facta saluo iure diocesani.allegat not.in.d.c. ii.& ĩfra de priuile. c.Pastoralis.Quod dicit Zab.in.d.cle.fi.ꝑcedere in vnione facta p Papã/vel legatũ.Quod tamẽ ego limito/ nisi ĩ illo iure/ ꝙ saluũ esse nõ potest vnione vadida existẽte.Vnde abbatẽ cõfirmat epus monasterii vel eccl.cui facta est vnio/ vt dixi in p̃ced. q.& tenet Io.an.post Egid.in.d. c. ii.& idẽ dicerẽ in simil.Facit quod dicã in sequeñ.q. secus autẽ est secũdũ Zab.si vnio esset facta p epm:quare ipse potest sibi ipsi p̃iudicare.Quod autẽ videatur tũc trãsferre p vnionẽ/tradit̃ in.d.c.Pastoralis.Decimoseptimo qro:qd si ecclesia patronata vniatur alteri/vtrũ p̃iudicet iuri patroni.Sol.doct.tenẽt ꝙ nõ quo ad alimẽta/ & ius processionis:secus quo ad ius p̃sentãdi & cõsulẽdi in eccl.collegiata secũdũ Pau.in ver.defensor.in cle.fi. de re.eccl.nõ ali.& vide quæ dixi supra in.vi.artic.prin.in octaua cõclusione. Decimooctauo quæro:vtrũ si eccl. vnita sit debilis / an rector eccl. cui facta est vnio/ debeat tenere vicariũ in eccl. vnita. vide Io.

an.in reg.Qui cõtra de re.iu.li.vi.in mercu.ĩ fi.q .quẽ ad præ-
sens videre nõ potui. Decimonono qro: vtrũ habẽs gratiã an-
teferri: pferatur habẽti ius ex vniõe. Sol. pro deci. vide late Ol.
con.ccxxiii. Vigesimo qro: qd si superior vult agere p eccl. sibi
vnita: an debeat impetrare sibi iudicẽ delegatũ habito respe-
ctu ad eccl. vnitã/an ad eccl. cui facta est vnio. Sol. vide distin.
quam feci in cle.i.de rescript. vbi Io.de Imo.& doct. Vigesimo
primo qro: vtrũ vnio piudicet beneficiato. Sol. dic q non: Cle.
i. de re.eccl.nõ ali.& vide q dixi ĩ vi. arti.prĩ.in.ix.cõclusiõe.

Articulus Nonus.

CIrca nonum articulum principalem: videlicet quis/qua-
liter/& quãdo possit soluere vnionẽ. inprimis arbitror
ponendã hãc regulã generalẽ / q ille/& ex illa causa ces-
sante/potest soluere vnionẽ/ q potuit ipsam facere.p regulã. Is
potest.ff.de acquir.hæred.& l.iii.ff. de re.iudic.cõiũcto.c.i.in-
fra de re.iur.& in. l. Nil tã naturale.ff.eo.ti. Sed qro iuxta præ-
dicta/vtrũ capitulũ sed.vacan. possit soluere vnionẽ/& dicẽdũ
est q sic: quia potest vnire/vt dixi supra in.iii.artic.prin.ĩ.vi.q.
per regulã præcedẽtem. Sed vtrũ hoc casu necessariũ sit: voca-
re defensorẽ: videt dicẽdum q nõ: qa in vnione/nõ est hoc ne-
cessarium vt dixi supra in.vi.art.prin.ĩ.x.cõclusione. Cõtrari-
um tenet glo.in ver.vacabat.in.d.cle.fi.& ratio diuersitatis est
qa ex quo vnio videtur esse facta/ ideo ecclesia/ cui facta est: nõ
potest priuari dicto iure/nõ dato defensore / & reuocato p not.
in.c.i.de reb.eccl.nõ ali.li.vi. Sed vnio ideo potest fieri nõ da-
to defensore: qre vt dixi ĩ.v.arti.prĩ.debet fieri ex causa.& ideo
subsisteñ.legitima causa/nõ curatur/an vacet eccl. vel nõ: quia
nõ piudicatur eccl.sed subuenitur necessitati vel vtilitati. Zen-
zellino nõ placet hæc ratio diuersitatis: Nã secũdũ eũ dici pos-
set/ q licet vnio sit facta ex causa / tamẽ illa deficiẽte/vel cõtra-
ria existẽte/potest dissolui/qa cessante causa/dissoluũtur etiã iu-
ra cõmunia.c.nõ debet supra de cõsan.& aff. Sed potest respõ-
deri secũdũ Zab.qa dato q subsit causa dissolutionis faciendę/
quia vt dictũ est: agitur de diminuẽdo iure eccl. & ideo reqrit
defensor.sicut etiã reqritur si subest causa vel necessitas aliena-
tionis fiendæ: vt in. d. c.i.secus si agitur de vniẽdo/qa tũc non
agitur de piudicio alicuius eccl. Et quatenus videretur agi/suc-
cedit epus/qui hoc casu defendit eccl.suam. Secũdo qro: vtrũ

falsitas causæ reddat vnionē factam nullam ipso iure/adeo ꝙ impetrās tale beneficium vnitū/nō posset illud acceptare/donec vnio fuerit anullata. Sol. domini de Rota in antiq. deci. 183 tenent quod nō:& quia multū prolixe tractāt/vide ibi per eos. Pro quo allegant glo. xii. q. ii. c. Sine exceptione: Licet archi. teneat cōtrarium. & vide quod dicunt ipsi/quod vnio valet: licet possit anullari probata falsitate causæ. allegant tamen multa in cōtrarium:& eādem. q. latius prosequūtur deci. xliiii. in antiquis/vbi vide. Tertio quæro: an vnio facta de eccl. debili dissoluatur si peruenerit ad pinguiorē fortunā. archi. tenet quod sic. x. q. iii. c. vnio. Zenzelli. ī. d. cle. fi. tenet cōtrariū in ver. defensor. & hoc verius videt̃ arg. eorū q̄ dicta sunt supra ī c. i. in prin. ne sede. vac. tribuit tamē talis restauratio iustā causā dissolutiōis. Quarto q̄ro: si Eps vnit dignitatē ecclesiæ: capitulo ipsius ecclesiæ: vtrū successor possit reuocare. Sol. Vide late per Oldr. consi. clxxii. Quinto q̄ro: vtrū tollatur effectus vnionis iam factæ per subsequentē prouisionē. Sol. dic ꝙ non: siue fiat a Papa siue ab ordinario/nisi fiat mētio de vnione/ quia alias sequeret̃ ꝙ vnio posset esse inutilis per sequentē prouisionē: & esset piudicatiua/cū fieret ex causa. Ita tenent Dñi de Rota deci. 160. in antiqs. Aduerte tamen ꝙ dñi p̄dicti post vnā conclusionē quā faciunt / dicūt ꝙ beneficiū reseruatū p papam/possit vniri per ordinariū. de quo dixi supra in. iiii. artic. prin. in vi. q. tandē referunt ꝙ reseruatio subseqūes vnionē/ab ordinario factam/impedit effectū vnionis/posito ꝙ in collatione facta de tali beneficio reseruato p papam: nō fuerit facta mētio de vnione/q̄ ꝓcedit quando vnio perpetuo nō tollitur/sed eius effectus differt̃. vt in. c. sciant cuncti. de electi. li. vi. & in. l. Cum ita. ff. de condi. & demon. & posito ꝙ vnio sit facta propter causam necessariā/ tamē ipsa causa seu ipsius effectus potest differri: superueniēte facto principis. vt in l. fi. ff. ad municipales. Item differt̃ talis necessitas ad tēpus & nō perpetuo: quod nō videtur absurdū: licet cōtra hoc videatur facere quod notat. Arch. in. c. Nemo. de electi. li. vi. Vbi vult ꝙ de cōmenda debeat fieri mentio in impetratione. Sed hoc non obstat: quia reseruatio fit proprio motu Papæ:& sic non debeat allegari subreptio. c. Si motu proprio. de præben. li. vi. Dicunt tamē se credere Domini de Rota: ꝙ si ordinarius ad vitandū p̄iculum animarū/talem vnio-

nem fecerit/& papa hoc ignorans reseruauerit/propter hoc reseruatio non sortitur effectum/ vt vitetur scandalum: & ꝙ papa est de talibus certificandus.

Articulus Decimus.

CIrca decimum & vltimum articulū / videlicet quis sit effectus dissolutionis vnionis factæ: dicerē ꝙ per talem dissolutionē/ vnita redeunt ad primæuā naturam suam, facit. ff. de operis liberorū. l. plane. &. ff. de adul. l. In lege adulte. §. fi. ff. de rei vendic. l. In rem. §. fi. Inst. de rerum diui. §. Si quis ex aliena. Res enim de facili redit ad naturam suam xxxv. dist. c. Ab exordio. ff. de pactis. l. Si vnus. §. Pactus ne peteret. Et ex his deo duce/habes expeditā hanc perutilem materiam vnionis.

F I N I S.

ROMÆ APVD F. MINITIVM CALVVM
ANNO M. D. XXXI.
MENSE IVLIO.